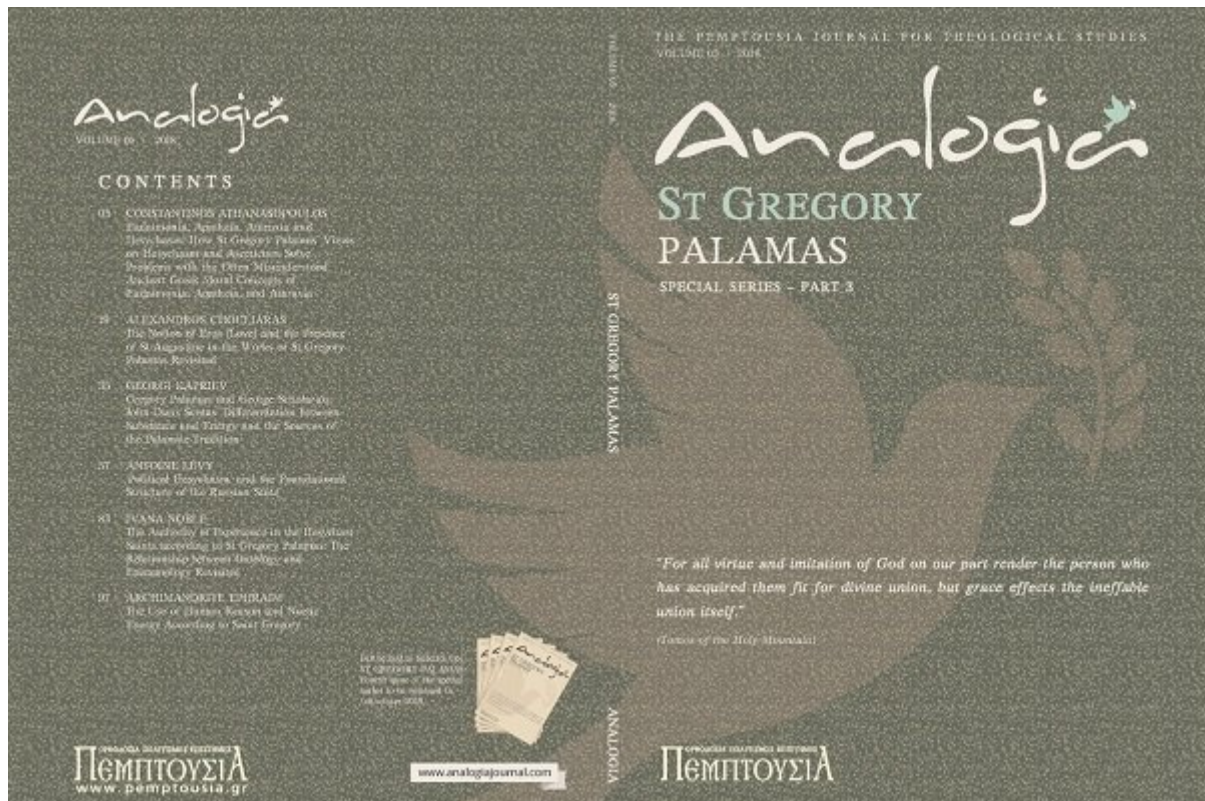

Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς [3], ο πέμπτος τόμος του περιοδικού Analogia (Πρωτοπρεσβύτερος Νικόλαος Λουδοβίκος, Καθηγητής Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης)

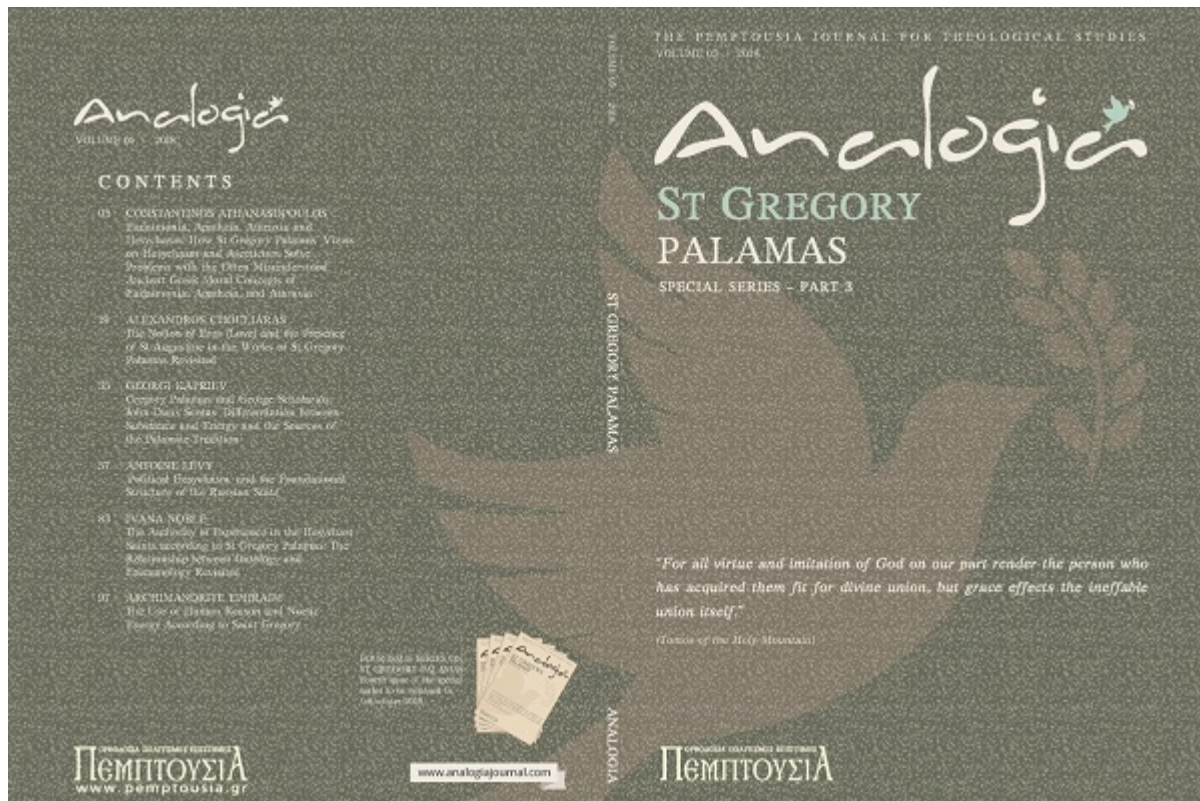
/ Πεμπτούσια

Αυτός είναι ο πέμπτος τόμος της Analogia, ο οποίος αποτελεί το τρίτο μέρος του ειδικού αφιερώματος στον Άγιο Γρηγόριο Παλαμά. Η ανταπόκριση της ακαδημαϊκής κοινότητας στο κάλεσμα των εκδοτών για ένα αφιέρωμα στον Παλαμά ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντική και αποκαλυπτική, καθώς απέφερε έναν πολύ μεγάλο αριθμό πρωτότυπων μελετών, η ποιότητα των οποίων δεν επέτρεπε να παραμείνουν εκτός του αφιερώματος. Συνεπώς, αποφασίσθηκε η έκδοση ενός επιπλέον μέρους, του τετάρτου και τελευταίου, στα πλαίσια του θεματικού αυτού αφιερώματος. Ελπίζουμε πως το αφιέρωμα αυτό θα συμβάλει σε μια πιο βαθιά και ουσιαστική θεολογική συζήτηση γύρω από το έργο του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά.

Στην πρώτη μελέτη του τόμου αυτού, ο Κωνσταντίνος Αθανασόπουλος προσφέρει μια πρωτότυπη και ιδιαίτερα προσεγμένη συμβολή στην εν εξελίξει συζήτηση περί

της πρόσληψης και, κυρίως, της επαναστατικής μεταμόρφωσης βασικών εννοιών της Αρχαίας Ελληνικής φιλοσοφίας της ηθικής από τον Παλαμά, ήτοι εννοιών όπως η Αριστοτελική ευδαιμονία, η Στωική απάθεια και η Επικούρεια αταραξία.

Ο π. Αλέξανδρος Χουλιάρας, στην δεύτερη μελέτη του τόμου, προσφέρει μια οξυδερκή και ισορροπημένη επισκόπηση της χρήσης σημαντικών Αυγουστίνειων εννοιών - όπως της έννοιας του έρωτος - στη θεολογία του Αγίου Γρηγορίου. Ο συγγραφέας συνοψίζει τις διάφορες ακαδημαϊκές συζητήσεις περί του θέματος και προσφέρει τις δικές του προτάσεις για τα όρια της Παλαμικής χρήσης των Αυγουστίνειων όρων, δίνοντας συγχρόνως και τις δικές του νέες ερμηνείες.

Ο Georgi Karpien, στο τρίτο άρθρο του τόμου, δίνει στον αναγνώστη μια εξαιρετική επισκόπηση της πρόσφατης ακαδημαϊκής συζήτησης περί της φαινομενικής στροφής επιφανών Παλαμιστών του Μεσαίωνα προς τη Δύση, όπως για παράδειγμα του Γεώργιου-Γεννάδιου Σχολάριου. Ο Karpien αποδεικνύει πως, παρά το ότι ο Σχολάριος χρησιμοποίησε την συγκεκριμένη Δυτική ορολογία της εποχής του, ποτέ δεν θεώρησε πως έλεγε κάτι διαφορετικό από τον δάσκαλό του, Γρηγόριο Παλαμά, αλλά αντιθέτως προσπάθησε να ενισχύσει τις θέσεις του τελευταίου.

Ο Antoine Lévy, στην οξυδερκή και απαιτητική μελέτη του, επιχειρεί να επανεξετάσει τις επιπτώσεις της ησυχαστικής διδασκαλίας περί θεώσεως πάνω στην πολιτική φιλοσοφία του μεσαιωνικού Ρωσικού κράτους, δίνοντας παράλληλα

κάποια σύγχρονα παραδείγματα.

Ο Lény, με το άρθρο του, ανοίγει ξανά μια σημαντική συζήτηση και θέτει κάποια δύσκολα ερωτήματα που δεν θα μπορούσαν να αγνοηθούν από κάποιον που προτίθεται να μελετήσει την σύγχρονη πολιτική θεωρία που βρίσκεται πίσω από τα μεγάλα πολιτικά γεγονότα της σύγχρονης Ρωσικής ιστορίας.

Η Ivana Noble, στην προτελευταία μελέτη του τόμου, αποκαθιστά την πολύ μεγάλη σημασία της εμπειρίας στην θεολογία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά. Η μελέτη αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς η διάσταση αυτή συχνά παραβλέπεται από τους μελετητές, οι οποίοι τείνουν να τοποθετούν την διανοητική πλευρά του Παλαμά πάνω από την υπαρξιακή του αφιέρωση. Η Noble ασκεί, επιπλέον, κριτική στην υπερβολική ρητορική (κάτι που συναντάται πολύ συχνά στους Βυζαντινούς διανοούμενους) του Παλαμά εναντίον των αντιπάλων του και θέτει ερωτήματα πάνω στη σχέση πνευματικής και φυσικής γνώσης.

Τέλος, ο Αρχιμανδρίτης Εφραίμ, Ηγούμενος της Ιεράς και Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, κλείνει τον τόμο προσφέροντας μια συζήτηση, με πολύ καλή γνώση των πηγών, πάνω στην διάκριση μεταξύ διάνοιας και νοός στον Άγιο Γρηγόριο και τις επιπτώσεις της στην πνευματική ζωή.

[Για δείγμα αρθρογραφίας του τόμου και για παραγγελίες πατήστε εδώ](#)